

ΜΟΔΑ

Ορισμός: Είναι οι παροδικές προτιμήσεις, μιας εποχής στον τρόπο ζωής και κυρίως του ντυσίματος, της κόμμωσης και της υπόδησης, οι οποίες επικρατούν μέσα σε μια κοινωνία για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της μόδας

- Η αστάθεια στα αισθητικά κριτήρια και η απουσία καλαισθητικού κριτηρίου
- Ο παροδικός χαρακτήρας της
- Η προβολή προτύπων αμφιβόλου ποιότητας

- Η τυφλή μίμηση των προτύπων μόδας
- Η ομοιομορφία και η μαζοποίηση
- Η κερδοσκοπία προς όφελος των επιχειρήσεων και εις βάρος των καταναλωτών

Αίτια του φαινομένου

Οικονομικά

1. Οι επιχειρήσεις δημιουργούν εφήμερα και παροδικά πρότυπα μόδας, για να οδηγούν διαρκώς τον καταναλωτή στην αγορά νέων προϊόντων και να αντεπεξέρχονται έτσι οι ίδιες στον ανταγωνισμό αυξάνοντας τα κέρδη τους. 2. Η διαφήμιση δημιουργεί πλασματικές

ανάγκες και ωθεί τον σημερινό άνθρωπο να αγοράζει συνεχώς τα είδη που θεωρούνται της μόδας. 3. Το υψηλό βιοτικό επίπεδο και η τάση νεοπλουτισμού οδηγούν τους καταναλωτές στην απόκτηση προϊόντων που ακολουθούν τη μόδα.

Κοινωνικά

1.Επικρατεί η τάση της υιοθέτησης κοινών αισθητικών κριτηρίων από όλα τα μέλη της κοινωνίας και της μίμησης προτύπων που θεωρούνται αποδεκτά από όλους. 2. Η σύγχρονη κοινωνία, που ευνοεί τις διακρίσεις, οδηγεί τους ανθρώπους στο να ακολουθούν τη μόδα, προκειμένου να πετύχουν την κοινωνική ανέλιξή τους, την

αναγνώριση και τη συμπάθεια των άλλων. 3. Η ξενομανία.

Ψυχολογικά

1. Το άτομο επιθυμεί την αλλαγή, ώστε να αποφεύγει τη μονοτονία και να μην πλήττει. 2. Η αυταπάτη ότι η κάλυψη των υλικών αναγκών σημαίνει ταυτόχρονα και κάλυψη των ψυχικών αναγκών. Το αίσθημα της χαράς και της ικανοποίησης που η εργασία στερεί στον άνθρωπο, το αναπληρώνει η μόδα. 3. Καλύπτεται η ανάγκη για αυτοεπιβεβαίωση και ικανοποιείται το αίσθημα της φιλαρέσκειας. 4. Οι επιλογές που ακολουθούν τις επιταγές της μόδας εξασφαλίζουν το κύρος και την αναγνώριση από

τους άλλους. 5. Τα άτομα που έχουν συμπλέγματα κατωτερότητας πιστεύουν ότι ακολουθώντας τη μόδα του κοινωνικού τους περιβάλλοντος αποκτούν αναγνώριση από αυτό.

Θετικές συνέπειες της μόδας

1. Προσφέρει εργασία σε πολλές κατηγορίες επαγγελματιών, αφού γίνονται νέες βιομηχανίες και βιοτεχνίες έτοιμων ενδυμάτων, οίκοι μόδας κτλ. 2. Ενισχύει την εθνική οικονομία με την εξαγωγή ειδών μόδας (έτοιμων ενδυμάτων, υποδημάτων, καλλυντικών), αλλά και με τη διεύρυνση των εμπορικών επιχειρήσεων. 3. Ικανοποιεί τις υλικές, ψυχολογικές και κοινωνικές

ανάγκες των ανθρώπων. Καλύπτει την ανάγκη της αυτοεπιβεβαίωσης αλλά και της αναγνώρισης από τον κοινωνικό περίγυρο. 4. Ευνοεί την ανάπτυξη καλαισθητικών κριτηρίων. 5. Ικανοποιεί την ανθρώπινη επιθυμία για αλλαγή, καταπολεμώντας την ανία και τη μονοτονία.

Αρνητικές συνέπειες της μόδας

1.Στερεί την ελευθερία και την πρωτοβουλία του ανθρώπου, αφού στην πραγματικότητα υποτάσσεται στη μίμηση. Γίνεται μέλος της μάζας και παθητικός δέκτης των επιλογών που άλλοι κάνουν γι' αυτόν.

2. Εκμηδενίζει την προσωπικότητα του ατόμου αλλοτριώνοντας τη συνείδησή του

3. Τρέφει το αίσθημα της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας και βοηθά στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού, καθώς, για να είναι κάποιος κοινωνικά αναγνωρίσιμος, πρέπει να συμμορφώνεται στους κανόνες της μόδας.

4. Δημιουργεί άγχος και ψυχοσωματικά προβλήματα καθώς το άτομο, προσπαθώντας να ακολουθεί διαρκώς τη μόδα, εργάζεται περισσότερες ώρες προκειμένου να εξασφαλίσει χρήματα, για να αγοράζει νέα προϊόντα.

5. Καθιερώνει υλιστικά πρότυπα ζωής δίνοντας μεγαλύτερη σημασία στην εξωτερική εικόνα του ατόμου και στην κατοχή πλούτου και αδιαφορώντας για την πνευματική του καλλιέργεια.

6. Οδηγεί τον άνθρωπο στην άμετρη ικανοποίηση δευτερευόντων αναγκών, αποπροσανατολίζοντάς τον από βασικά προβλήματα.

7. Αλλοτριώνεται η πολιτιστική ταυτότητα των λαών εξαιτίας: α) της μίμησης και της ξενομανίας β) της απόρριψης στοιχείων της παράδοσης, γιατί θεωρούνται ξεπερασμένα.

Προτάσεις - Λύσεις

Πώς η οικογένεια θα αποτρέψει το παιδί από την τυφλή υιοθέτηση της μόδας;

1. Να καταλάβει το παιδί ότι η μόδα είναι μια προσωρινή συνήθεια, αφού έρχεται και παύει και ότι υπάρχουν ουσιαστικότερα πράγματα με τα οποία, αν ασχοληθεί θα αποκομίσει ποικίλα οφέλη.

2. Να συνειδητοποιήσει ότι η ευτυχία δεν βρίσκεται στα υλικά αγαθά.

3. Να μάθει να αντιστέκεται στον καταϊγισμό διαφημίσεων των ΜΜΕ και να μη δέχεται τίποτα άκριτα.

4. Οι ίδιοι οι γονείς να αποτελούν πρότυπα για τα παιδιά.

5. Να κατανοήσουν ότι θα πρέπει να ακολουθεί τη μόδα σε λογικά πλαίσια, χωρίς να παρασύρεται από αυτή.

6. Να συνειδητοποιήσει ότι δεν θα πρέπει να το απασχολεί πώς θα προβάλλει την εικόνα του, τι θα φορέσει για να είναι αρεστός, γιατί έτσι χάνει την ουσία σημαντικών πραγμάτων.

ΤΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ Η ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1. Οι ενδυματολογικές επιλογές ενός ανθρώπου είναι πάρα πολύ σημαντικές, διότι αποκαλύπτουν

την προσωπικότητά του και δεν αποτελεί καθόλου τυχαία επιλογή. Μάλιστα, γίνονται ιδιαιτέρως αισθητές από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

2.Η ενδυμασία αποκαλύπτει πληροφορίες για το οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο κάποιου ανθρώπου.

3.Η επιστήμη της ψυχολογίας θεωρεί συνυφασμένη την ενδυμασία με τις ψυχολογικές διαταραχές και κυρίως την κατάθλιψη. Οι άνθρωποι, που έχουν κατάθλιψη και κακή ψυχολογία δεν επιμελούνται καθόλου την εμφάνισή τους και αδιαφορούν πλήρως για τις ενδυματολογικές τους επιλογές.

4.Τα ρούχα φανερώνουν την ιδεολογία και τις αντιλήψεις των ανθρώπων. Ειδικότερα, εάν κάποιος ακολουθεί πιο συντηρητικό ενδυματολογικό κώδικα, αυτόματα αποκαλύπτει και ότι διέπεται από πιο παραδοσιακές και πιθανόν παλαιομοδίτικες απόψεις. Εν αντιθέσει, εάν δεν ακολουθεί ένα συμβατικό τρόπο ενδυμασίας, τότε προσπαθεί να δηλώσει απερίφραστα ότι αντίκειται σε οποιονδήποτε κοινωνικό έλεγχο και περιορισμό.

5.Οι ενδυματολογικές επιλογές φανερώνουν τα προσωπικά αισθητικά κριτήρια του καθενός. Η καλαισθησία σε αρκετά μεγάλο βαθμό συνδέεται και με τα ορθά κριτήρια επιλογής ενός ρούχου.

Εάν δηλαδή τα ενδύματα εναρμονίζονται με την ηλικία, το σώμα και γενικότερα προσαρμόζονται στην εξωτερική εμφάνιση κάποιου ανθρώπου.

6.Τα κριτήρια επιλογής ενός ενδύματος φανερώνουν και τις προθέσεις του. Συγκεκριμένα, εάν κάποιος επιλέξει ένα σοβαρό και επίσημο τρόπο ενδυμασίας, πιθανόν επιδιώκει το σεβασμό σε επαγγελματικό επίπεδο. Ακόμη μπορεί να επιθυμεί να τιμήσει κάποιο πρόσωπο σε μια εκδήλωση (γάμος, βάπτιση, συνέδριο κ.τ.λ.). Στον αντίποδα, όταν κάποιος επιθυμεί να συνευρεθεί με φιλικά πρόσωπα επιλέγει μια ενδυμασία, που θα του προσφέρει άνεση και χαλαρότητα.

ΛΟΓΟΙ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

1. Οι διεθνείς ανταλλαγές και συναλλαγές (εμπόριο, βιομηχανική παραγωγή) στο πλαίσιο μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Σε αυτήν κυριαρχούν οι πολυεθνικές βιομηχανίες στο χώρο ενδυμασίας, που υπερισχύουν με την οικονομία τους και τη δυνατότητα προβολής τους σε βάρος των μικρών / εθνικής εμβέλειας.

2. Ο διεθνοποιημένος χαρακτήρας της σύγχρονης μόδας που επιβάλλει, μέσω των προτύπων της, μια κοινή αισθητική κι ομοιομορφοποιεί τις προτιμήσεις &

τις ενδυματολογικές επιλογές πολιτών όλων των χωρών.

3. Η βιομηχανοποίηση της παραγωγής, με τη μηχανοποίηση των μέσων, έχει ως συνέπεια τον τυποποιημένο κι ομοιόμορφο χαρακτήρα των ενδυμάτων. Έτσι, εξυπηρετείται η μαζική παραγωγή, που μειώνει το παραγωγικό κόστος και μεγιστοποιεί τα κέρδη των βιομηχανιών.

4. Ο διεθνής χαρακτήρας της επικοινωνίας μεταξύ των χωρών, που διευκολύνεται σήμερα με τις συνθήκες που έχουν διαμορφώσει τα επιτεύγματα του πολιτισμού μας, όπως :

Τα μέσα συγκοινωνίας & επικοινωνίας (Μ.Μ.Ε., ο Τύπος

κλπ.) • Ο τουρισμός • Ο παγκόσμιος κινηματογράφος • Ο διεθνικός χαρακτήρας της σύγχρονης διαφήμισης (προβολή ξενικών προϊόντων).

5. Ο δημοκρατικός χαρακτήρας των αναπτυσσόμενων κοινωνιών, οι οποίες έχουν αμβλυνθεί σε μεγάλο βαθμό, οι διαφορές μεταξύ κοινωνικών τάξεων. Έτσι, δεν υπάρχουν οι ιδιαίτερες ενδυματολογικές επιλογές, που στο παρελθόν αποτελούσαν στοιχείο ενδεικτικό διαφοροποίησης μεταξύ των τάξεων.

6. Η αντίληψη του κοσμοπολιτισμού που χαρακτηρίζει ένα μέρος των πλουσιότερων κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού μιας χώρας, σε

συνδυασμό με το αντιπαραδοσιακό πνεύμα και την άμβλυνση της εθνικής συνείδησης ενός αριθμού ατόμων.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΟΔΙΑ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1.Τα πλεονεκτήματα της σχολική ποδιάς / στολής είναι ότι εκ των πραγμάτων οι μαθητές είναι προσεγμένοι ενδυματολογικά για το σχολείο. Πόσες φορές οι μαθητές πηγαίνουν στο σχολείο με ντύσιμο, που δεν αρμόζει ούτε στην ηλικία τους, ούτε στη σχολική τους ιδιότητα.

2.Η σχολική ποδιά αποτελεί την πρώτη έμμεση μορφή πειθαρχίας

και υπακοής στους σχολικούς κανόνες. Άλλωστε, το σχολείο αποτελεί τη μικρογραφία της ευρύτερης κοινωνίας.

3.Η σχολική στολή εξισώνει όλους τους μαθητές και αίρει τον κοινωνικό ρατσισμό. Συνήθως, η ενδυμασία αποκαλύπτει πολλά στοιχεία για το οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο κάθε μαθητή. Στο σημείο αυτό, έρχεται η σχολική ποδιά να εξισορροπήσει τέτοιου είδους διαφοροποιήσεις.

4.Τέλος, η σχολική ποδιά βοηθάει και στο καθημερινό πρακτικό κομμάτι τους μαθητές. Οι μαθητές δεν αναλώνονται στο τι θα φορέσουν καθημερινά στο σχολείο και έτσι διευκολύνονται.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1.Στα μειονεκτήματα της σχολικής στολής από την άλλη πλευρά δε γίνεται να μη συμπεριλάβουμε το γεγονός ότι τα παιδιά στερούνται το δικαίωμά τους να εκφραστούν μέσα

2.Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες, πολλά παιδιά, που φορούσαν στολή στο σχολείο έκαναν κρυφά τατουάζ από τους γονείς τους ή μετέπειτα στην ενηλικίωσή τους καθαρά από αντίδραση. Αυτό υποδηλώνει μια μορφή καταπίεσης και αντίδρασης στην υπερβολική πειθαρχία.

3.Επιπλέον, η σχολική στολή εμποδίζει ένα παιδί να εκφράσει τη διαφορετικότητά του, με αποτέλεσμα να καταπιέζεται.

4.Ορισμένοι γονείς επισημαίνουν ότι η εξασφάλιση μιας στολής είναι κοστοβόρος διαδικασία. Δεδομένου μάλιστα ότι τα παιδιά αναπτύσσονται ραγδαία δε γίνεται να έχουν μόνο μια στολή κατά τη διάρκεια ολόκληρης της εκπαιδευτικής τους πορείας. Παράλληλα, οι γονείς ισχυρίζονται ότι τα παιδιά δε μπορούν να φορούν τη σχολική στολή κατά την ενασχόλησή τους με εξωσχολικές δραστηριότητες.

5.Με την σχολική ποδιά ή τη στολή μειώνεται -δεν εξαλείφεται ωστόσο- ο ανταγωνισμός και η κόντρα για τον ποιος έχει καλύτερα ρούχα. Τα παιδιά αν θέλουν να ανταγωνιστούν θα βρουν κάτι. Μπορεί να είναι η

τσάντα τους ή ακόμη και τα μολύβια που χρησιμοποιούν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://filol.gr/files/sxediagrammata/61-moda-endumasia-sxediagramma.pdf>

<https://www.mariakappou.gr/wp-content/uploads/2020/01/%CE%9C%CE%9F%CE%94%CE%91.pdf>

<https://www.mariakappou.gr/wp-content/uploads/2020/01/%CE%9C%CE%9F%CE%94%CE%91.pdf>

